

ПЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “ХРИСТО БОТЕВ“ - МОНТАНА
ул. “Димитър Подвързачов” №1, тел. 096 300 414
e-mail: peto_sou.montana@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Вилма Гергова
Директор

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
В ПЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ ХРИСТО БОТЕВ”**

Настоящата програма е приета на заседание на педагогическия съвет, проведено на 14.09.2021г.

Заповед на директора № РД-14-4/15.09.2021г.

I. Въведение

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от Пето ОУ „Христо Ботев“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Тя е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Конвенция за правата на детето;
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Национална стратегия за детето (2008 – 2018 г.);
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Закон за закрила на детето;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в Пето ОУ „Христо Ботев“, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в едно училище са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изяви дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПРОЦЕСА НА ОСИГУРЯВАНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2020/2021 ГОДИНА

Пето ОУ „Христо Ботев“ разполага с материална база, която предоставя на своите възпитаници:

- ресурсен кабинет;
- кабинет на педагогическия съветник
- компютърни кабинети;
- медицински кабинет;
- столово хранене
- рампа за хора с увреждания и др.

Класните ръководители и координаторът, ресурсният учител своевременно идентифицираха ученици, които имат нужда от обща и допълнителна подкрепа и ученици със специални образователни потребности.

С учениците се работи за преодоляване на обучителните им затруднения и за постигане на образователен напредък по съответния учебен предмет.

Класните ръководители уведомяват родителите за задължението им да осигурят присъствието на учениците за провеждане на допълнителното обучение. Родителите са информирани, че при неизпълнение писмено ще бъде уведомена дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика. Родителите на учениците са информирани за резултатите на учениците и техния образователен напредък.

Целогодишно се поддържа квалификацията на педагогическите специалисти.

Училището развива интересите и творческото мислене на учениците като предоставя групи по Занимания по интереси в различни области: математика, български език, хореография, музика, информационни технологии, спорт и др.

В групите на целодневна организация също се работи по предварително изготвен план по интереси.

Проведени бяха мероприятия и часове, свързани с насърчаване на здравословното хранене.

Наградени бяха ученици за особени заслуги през годината. Всички ученици с отличен успех получиха грамота в края на учебната година.

III. ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Целта на програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи е да се осигурят условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно в общата класна стая и да участват заедно в извънкласните занимания, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, майчин език и т.н.

Приобщаването е процес на постоянно търсене на все по-добри начини за осъществяване на образованието, за да се отговори адекватно на разнообразието на обучаваните. В този план различията се приемат позитивно като стимул за подобряване на образованието на деца и възрастни.

Приобщаването е разкриване и отстраняване на бариерите. То включва събиране и оценка на информацията от различни източници, за да се планира и усъвършенства политиката и практиката на приобщаването. За стимулиране на творческия потенциал и решаване на проблемите се използват различни свидетелства.

Приобщаването е присъствие, участие и успех за всички учащи се. „Присъствието“ е там, където децата получават образование, като постоянно и редовно посещават училището, „участието“ има отношение към качеството и резултатите от посещението на училището.

Приобщаването слага особен акцент на тези групи учащи се, за които съществува риск от изолиране, изключени са от образование или са с недостатъчно добри резултати от обучението.

Системното и рационално организирано приобщаващо образование се основава на следните принципи:

- подкрепа на самостоятелната активност на детето
- активно участие в образователния процес
- вариативност при организацията на обучението и възпитанието
- партньорски отношения с родителите
- динамично развитие на образователния модел в училище.

III. ЗАДАЧИ

Основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия и субекти на приобщаващото образование:

1. Културно-образователна среда за приобщаване

Средата е източник за психично развитие за децата . Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие.

2. Педагогическите специалисти

В разнообразната палитра от фактори, обезпечавачи образователното приобщаване, съществена роля има и *отношението на педагогическите специалисти* към децата и готовността им чрез комплексни и координирани грижи да им *оказват адекватна подкрепа* за развитие.

3. Технологии за осъществяване на приобщаващото образование

За осъществяване на успешно приобщаващо образование всички педагогически специалисти следва да усвоят и развият нови стратегии и специфични *технологии на педагогическо взаимодействие*.

4. Сътрудничество със семейството и общността

Приобщаващото образование е немислимо без създаването и укрепването на двупосочни устойчиви *връзки на образователната институция и семейството* на основата на общия интерес за развитието на детето.

IV. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

4.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в Пето ОУ „Христо Ботев“ за координатор е определен педагогическият съветник, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа се осъществява от екип, ръководен от координатора. Насочена е към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Тя включва екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; допълнително обучение по учебни предмети; занимания по интереси; кариерно ориентиране на учениците; библиотечно-информационно обслужване; осигуряване на общезитие; поощряване с морални и материални награди; грижа за здравето, включително чрез събиране на пълна информация от родителя за здравословното състояние на детето и за медицински изследвания и консултации; дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения; логопедична работа.

4.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, ресурсния учител, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;

- деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, уведомява се отдел „Закрила на детето“ с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага - помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика. Изготвя се и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. Индивидуален учебен план се изработва и за ученици с изяви дарби.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка	Индикатори за успех (отчетни документи)
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	ресурсен учител, педагогически съветник		
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класен ръководител, учители	при необходимост	
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до м. X	директор		Заповед на директора за определяне на координатор
Създаване на подходящи условия в училище и достъпна среда за ефективен образователен процес и адекватна подкрепа на всеки ученик	до 15. IX.	Директор, заместник-директор, педагогически съветник		Стратегия на училището
Изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всеки ученик за осигуряване на приобщаващото образование	м. X	ресурсен учител, педагогически съветник, класни ръководители		
Награждаване на	текущ	директор,	при и по	Справка за

ученици		заместник-директор	определен повод за поощрение	наградени ученици
Представяне на дейности по интереси в училището	IX	учители		Презентиране на изпълнените дейности (снимки, филми, презентации)
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от IV до VII	1. XII, 1. V	педагогически съветник, кариерен консултант		Годишен отчет на пед. съветник – справка.
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители, ресурсен учител		
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата	Становище на екипа.
Психологическа подкрепа и консултации	целогодишно	педагогически съветник		Справка с дневник на пед. съветник.
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, зам.-директор, учители, педагогически съветник		Годишен отчет на
Осигуряване на позитивна среда, преодоляване на		Координатор Комисия Класни		Предоставена подкрепа за личносно

проблемното поведение		ръководители		развитие в съответствие с индивидуалните потребности на всеки ученик
Включване в програми за здравно образование, консултиране с медицинския специалист в училище		Координатор Класни ръководители		Предоставена подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните потребности на всеки ученик
Включване в занимания по интереси		Координатор Класни ръководители		Предоставена подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните потребности на всеки ученик
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	учители		Доклад на кл. ръководители
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно	учители		Доклад на кл. ръководители
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, районна администрация		
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, главен учител, председатели на МО		Отчет на квалификационна дейност

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.